

За да може да се нарѣди така, както говорѣж, трѣба народа да привикне да работи сжгласно; освѣнъ това той трѣба да има сжбрани пари и да знае какъ са правѣжтъ разни нѣща. До нѣкога той всичко това ще си набави и ще си нарѣди работитѣ тжй, както бѣше казано по горѣ. А за сега трѣба да се земжтъ мѣрки щото принасянието да става по евтино. Принасянието става чрѣзъ пжтищата, — значи, трѣба, щото пжтищата да бжджтъ добри, за да може принасянието по тѣхъ да става по скоро, за да не са развалѣжтъ нѣщата съ прѣнасянието; тамъ дѣто има рѣки, прѣнасянието става по тѣхъ; а въ други мѣста трѣба да са правѣжтъ добри шосета, а ако може, и желѣзни пжтища.

Изобщо цѣната на стоката се уголѣмява съ прѣминуването ѝ отъ едни ржцѣ въ други, отъ единъ търговецъ въ други. По полѣзно щѣше да бжде за обществото, ако сичкитѣ стоки са правяха въ това мѣсто, кадѣто тѣ са употрѣблявжтъ, за да се не харче за прѣнасянието имъ; щото самичкитѣ работници да бжджтъ ступани, и продаването на стокитѣ да не минува прѣзъ ржката на търговцитѣ. И наистина да кажемъ че чифтъ обуца въ такова общество струвжтъ 20 грошове, кило ржжъ — тжй сжщо 20 грошове, тогава чифтъ обуца ще са размѣнявжтъ за кило ржжъ и сичката тжзи ржжъ ще ѣж земе работника който е направилъ обуцата. Ако обуцата и ржжъта бжджтъ направени отъ наети работници, то цѣната на кило ржжъ и на чифтъ обуца, ще бжде 25 гр., — 5 грошове ще бжджтъ печалба на чокоина или фабрикантина. Това е йоще нищо, защото все пакъ кило ржжъ са размѣнява за чифтъ обуца. Но главната разлика на този случай отъ пжрвия състои въ това, че сега не сичката ржжъ, зета за обуцата, са пада на работника; часть отъ неѣж ще остане у фабрикантина. Работника като земе отъ господаря си за направата на чифтъ обуца 20 гр., нѣма да купе за